

ร่าง

ประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลผู้บริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ (Pool Manager) พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลผู้บริหารจัดการ Pool Gas ของประเทศ เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลการจัดทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติในกลุ่ม Regulated Market อย่างเป็นธรรม โปร่งใส และสอดคล้องกับรูปแบบแนวทางการส่งเสริมการแข่งขันในกิจการก๊าซธรรมชาติระยะที่ ๒ ตามมติ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ (ครั้งที่ ๑๖๔) วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๑) (๓) และมาตรา ๑๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับมติคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ในการประชุมครั้งที่ วันที่ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์การ กำกับดูแลผู้บริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ (Pool Manager) พ.ศ.”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“กพข.” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

“กกพ.” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

“สำนักงาน กกพ.” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

“กฟผ.” หมายความว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

“ปตท.” หมายความว่า บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

“LNG” หมายความว่า ก๊าซธรรมชาติเหลว

“Shipper” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตจัดหาและค้าส่งก๊าซธรรมชาติ ตามพระราชบัญญัติ การประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐

“ผู้ซื้อก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า ผู้ที่ซื้อก๊าซธรรมชาติจาก Shipper เพื่อนำมาใช้กับภาค ผลิตไฟฟ้า ภาคอุตสาหกรรม ภาคขนส่ง และอื่นๆ ในกลุ่ม Regulated Market

“ราคา Pool Gas” หมายความว่า ราคาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของราคาและปริมาณของ (๑) ก๊าซ ธรรมชาติจากแหล่งก๊าซในประเทศ (ราคาเนื้อก๊าซธรรมชาติรวมอัตราค่าผ่านท่อก๊าซธรรมชาติในทะเล) (๒) ก๊าซธรรมชาติจากการนำเข้ามาจากประเทศเมียนมา (ราคาเนื้อก๊าซธรรมชาติรวมอัตราค่าผ่านท่อก๊าซธรรมชาติ เพื่อนำส่งก๊าซธรรมชาติมายังประเทศไทย) และ (๓) ก๊าซธรรมชาติจากการนำเข้ามาในรูปแบบ LNG (ราคา LNG รวมค่าใช้จ่ายในการนำเข้า และค่าบริการสถานี LNG)

“Regulated Market” หมายความว่า กลุ่มผู้ใช้ก๊าซธรรมชาติที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กกพ. ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและราคา ประกอบด้วย ผู้ใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคการผลิตไฟฟ้าของ กฟผ. ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ (IPPs) ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPPs) และผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPPs) ที่ขาย

เข้าระบบ รวมถึงผู้ใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคอุตสาหกรรมและก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) ที่มีการใช้ก๊าซธรรมชาติจาก Pool Gas ของประเทศ

“Pool Manager” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ ในการดำเนินการบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติกับ Shipper ทุกราย ในกลุ่ม Regulated Market ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐

“Take or Pay หรือ Mitigation Sale” หมายความว่า เงื่อนไข ภาระความรับผิดชอบตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติที่ Shipper ไม่สามารถเรียกจ่ายก๊าซธรรมชาติตามภาระผูกพัน (Obligation) ในสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติที่มีกับผู้ผลิตหรือผู้ขาย

“เหตุการณ์ฉุกเฉิน” หมายความว่า เหตุการณ์หรือกรณีแวดล้อมใดๆ หรือเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ หรือกรณีแวดล้อมหลายกรณีใดๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าได้แม้จะได้เฝ้าระวังตามสมควรแล้ว แต่อยู่นอกเหนือการควบคุมอย่างสมเหตุสมผลหรือเป็นเหตุสุดวิสัย โดยผู้ปฏิบัติมีความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติอย่างเร่งด่วนที่จะแก้ไขปัญหาและระงับเหตุการณ์ดังกล่าว เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางพลังงาน

“พลังงาน” หมายความว่า ไฟฟ้าหรือก๊าซธรรมชาติ

ข้อ ๔ ให้ ปตท. เป็น Pool Manager โดยในระยะแรกให้จัดตั้งเป็นหน่วยงานที่แยกเป็นอิสระจาก ปตท. โดยมีการจัดทำกระบวนการแบ่งขอบเขตงานและกระบวนการตัดสินใจในการดำเนินการใดๆ ที่ชัดเจน (Ring Fenced)

ข้อ ๕ ให้ กพพ. ในฐานะผู้มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้า เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องการคำนวณราคา Pool Gas ที่ Pool Manager คำนวณซึ่งนำมาเป็นต้นทุนในการผลิตไฟฟ้าของประเทศ และรายงานต่อ กกพ. ในทุกเดือน

ข้อ ๖ ให้ประธานกรรมการกำกับกิจการพลังงานเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้และให้ กกพ. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้

หมวด ๑

หลักเกณฑ์การกำกับดูแลการบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ

ข้อ ๗ ในการกำกับดูแลการบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติของประเทศ กกพ. จะพิจารณาตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในประกาศใน และให้คำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ส่งเสริมให้มีบริการด้านพลังงานอย่างเพียงพอ ความเป็นธรรมต่อผู้ใช้พลังงานและผู้รับใบอนุญาต เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางพลังงานและบริหาร LNG Inventory ในภาพรวมได้อย่างเหมาะสม

(๒) ส่งเสริมการแข่งขันในกิจการพลังงาน ควบคุมไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม และป้องกันการใช้อำนาจในทางมิชอบในการประกอบกิจการพลังงาน

(๓) ส่งเสริมให้การประกอบกิจการพลังงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมต่อผู้รับใบอนุญาต และผู้ใช้พลังงาน

(๔) ส่งเสริมการใช้พลังงานและทรัพยากรในการประกอบกิจการพลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปกป้องผลประโยชน์ของผู้ใช้พลังงาน

หมวด ๒ สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

ข้อ ๘ สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของ Pool Manager มีดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิ

(ก) มีสิทธิในการเรียกแผนการจัดหาก๊าซธรรมชาติ (Supply) และความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติ (Demand) จาก Shipper ทุกราย ในกลุ่ม Regulated Market

(ข) มีสิทธิในการเรียกขอข้อมูล เพื่อตรวจสอบปริมาณและราคาซื้อก๊าซธรรมชาติหรือ LNG ที่เกิดขึ้นจริงจาก Shipper ทุกราย ในกลุ่ม Regulated Market ตามที่ กพพ. ให้ความเห็นชอบ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการนำเข้า ค่าบริการท่อส่งก๊าซธรรมชาติในทะเล ค่าบริการสถานี LNG เพื่อประกอบการคำนวณราคา Pool Gas

(ค) มีสิทธิในการเรียกขอแผนผลิตไฟฟ้าและแผนสั่งการเดินเครื่องไฟฟ้าจาก กพพ. เพื่อประกอบการจัดทำแผนการจัดหา Spot LNG ของประเทศ

(๒) หน้าที่และความรับผิดชอบ

Pool Manager จะต้องดำเนินการบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติร่วมกับผู้จัดหาและค้าส่งก๊าซธรรมชาติ (Shipper) ทุกราย ในกลุ่ม Regulated Market โดยคำนวณราคาก๊าซธรรมชาติเฉลี่ย Pool Gas เพื่อขายก๊าซธรรมชาติให้ Shipper ให้สอดคล้องตามราคาและปริมาณที่ Shipper นั้นจัดหาและนำเข้าตามความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติจากลูกค้าของตนเอง ดังนี้

(ก) รวบรวมแผนการจัดหาก๊าซธรรมชาติ (Supply) และความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติ (Demand) ของ Shipper ทุกราย ในกลุ่ม Regulated Market ตามที่ กพพ. กำหนด

(ข) ตรวจสอบความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติ (Demand) ของ Shipper เทียบเคียงกับแผนการสั่งเดินเครื่องโรงไฟฟ้าของ กพพ.

(ค) รวบรวมปริมาณการนำเข้าก๊าซธรรมชาติและปริมาณการใช้ก๊าซธรรมชาติที่เกิดขึ้นจริงของ Shipper ทุกราย เพื่อเทียบแผนการจัดหาก๊าซธรรมชาติ

(ง) เปรียบเทียบแผนการจัดหาก๊าซธรรมชาติ (Supply) กับความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติ (Demand) เพื่อประเมินปริมาณความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติส่วนที่เกินจากแผน รวมทั้งจัดทำแผนและบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติหรือ LNG เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติในส่วนที่เกินจากแผนของประเทศ โดยมอบหมายให้ Shipper ที่รับผิดชอบแผนการจัดหาก๊าซธรรมชาตินั้นๆ หรือ Shipper รายใดรายหนึ่ง (แล้วแต่กรณี) ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ กพพ. กำหนด

(จ) รับซื้อก๊าซธรรมชาติหรือ LNG จาก Shipper ทุกราย ในกลุ่ม Regulated Market ณ จุดส่งมอบก๊าซ ในราคาที่ Shipper จัดหา รวมถึงอัตราค่าผ่านท่อในทะเล สำหรับกรณีก๊าซอ่าวไทย อัตราค่าผ่านท่อเพื่อนำส่งก๊าซมายังประเทศไทย สำหรับกรณีก๊าซจากประเทศเมียนมา และค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและค่าบริการสถานี LNG สำหรับกรณีการจัดหาในรูปแบบ LNG ตามราคา และเงื่อนไขสัญญาที่ กพพ. ให้ความเห็นชอบ

(ฉ) คำนวณราคา Pool Gas ของกลุ่ม Regulated Market ตามคู่มือ วิธีการคำนวณ ราคา Pool Gas ที่ กกพ. ให้ความเห็นชอบ และยืนยันความถูกต้องการคำนวณราคา Pool Gas ในแต่ละเดือน พร้อมส่งรายละเอียด วิธีการคำนวณ เอกสารและข้อมูลประกอบที่ได้รับจาก Shipper ทุกราย ให้สำนักงาน กกพ. ทุกเดือน

(ช) ขายก๊าซธรรมชาติให้กับ Shipper ทุกราย ในกลุ่ม Regulated Market ในราคา Pool Gas ตามปริมาณก๊าซธรรมชาติที่ Shipper นั้นๆ จัดหาและนำเข้าตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ

(ซ) รายงานข้อมูลทางบัญชีตามประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดทำรายงานการบัญชีและการเงิน สำหรับผู้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๓

(ฌ) นำเสนอแผนการปฏิบัติและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและเสนอต่อ สำนักงาน กกพ. และ กกพ. ตามรูปแบบที่ กกพ. กำหนด

(ญ) กรณีเหตุการณ์ฉุกเฉินให้ Pool Manager บริหารจัดการปริมาณก๊าซธรรมชาติให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติของประเทศ เพื่อรักษาความมั่นคงทางพลังงาน โดยให้คำนึงถึงต้นทุนพลังงานของประเทศเป็นหลัก พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขเหตุการณ์ดังกล่าวต่อ กกพ. หรือ คณะอนุกรรมการ กำกับการดำเนินงานของ Pool Manager ที่ กกพ. มอบหมาย เพื่อพิจารณาโดยเร็ว

(ฎ) รวบรวมข้อมูลการประมาณการราคาและปริมาณจาก Shipper ทุกราย เพื่อจัดทำประมาณการราคา Pool Gas (Forecast Pool Gas Price) ในทุกเดือน เป็นรายเดือน ล่วงหน้า ๑๖ เดือน และนำเสนอให้ สำนักงาน กกพ. กฟผ. และ Shipper เพื่อนำไปใช้งานต่อไป

(ฏ) ติดตามการบริหารสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติของ Shipper เพื่อลดผลกระทบ ต่อราคา Pool Gas ของประเทศ เช่น ภาวะ Take or Pay หรือ Mitigation Sale และให้คำนึงถึงประโยชน์ สูงสุดของประเทศ และผู้ใช้ก๊าซธรรมชาติโดยรวม

(ฐ) จัดทำคู่มือ การดำเนินงานและวิธีการคำนวณราคา Pool Gas ของกลุ่ม Regulated Market เสนอต่อ กกพ.

หมวด ๓

การทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติของ Pool Manager

ข้อ ๙ ให้ Pool Manager จัดทำสัญญามาตรฐานสำหรับการซื้อและขายก๊าซธรรมชาติเพื่อใช้ กับ Shipper ทุกราย ในกลุ่ม Regulated Market ตามที่ กกพ. กำหนด

ข้อ ๑๐ ให้ Pool Manager ทำสัญญาเพื่อรับซื้อก๊าซธรรมชาติและ/หรือ LNG จาก Shipper ทุก รายในกลุ่ม Regulated Market ในราคาก๊าซธรรมชาติที่จัดหาโดย Shipper นั้น ๆ รวมอัตราค่าผ่านท่อในทะเล สำหรับกรณีก๊าซอ่าวไทย อัตราค่าผ่านท่อเพื่อนำก๊าซมายังประเทศไทย สำหรับกรณีนำเข้าก๊าซจากประเทศเมียนมา และค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและค่าบริการสถานีบริการ LNG ตามที่ กกพ. กำหนด และขายก๊าซธรรมชาติให้กับ Shipper ทุกราย ในกลุ่ม Regulated Market ในราคา Pool Gas ตามปริมาณก๊าซธรรมชาติที่ Shipper นั้น ๆ จัดหาและนำเข้า Pool Gas

หมวด ๔**การคำนวณราคา Pool Gas ของ Pool Manager**

ข้อ ๑๑ ให้ Pool Manager ปฏิบัติตามคู่มือ การดำเนินงานและวิธีการคำนวณราคา Pool Gas ที่ กกพ. กำหนด

ข้อ ๑๒ ให้ Pool Manager รวบรวมปริมาณและราคาที่ได้รับซื้อก๊าซธรรมชาติจาก Shipper ทุก ราย ในกลุ่ม Regulated Market และคำนวณราคา Pool Gas ของกลุ่ม Regulated Market ตามคู่มือ วิธีการในการ คำนวณและประกาศที่ กกพ. กำหนด

ข้อ ๑๓ ให้ Pool Manager จัดส่งข้อมูลราคา Pool Gas ให้ Shipper ทุกรายเพื่อนำไปคำนวณเป็น ต้นทุนค่าซื้อเพลิงโรงไฟฟ้าของ กลุ่ม Regulated Market และรายงานต่อสำนักงาน กกพ. ทุกเดือน

ข้อ ๑๔ ให้ Pool Manager เปิดเผยข้อมูลและวิธีการคำนวณราคา Pool Gas ต่อ กฟผ. เพื่อใช้ ในการตรวจสอบการคำนวณต้นทุนเชื้อเพลิงค่าก๊าซธรรมชาติก่อนส่งผ่านไปยังค่าไฟฟ้า

หมวด ๕**บทเฉพาะกาล**

ข้อ ๑๕ ในระหว่างที่กระบวนการจัดตั้ง Pool Manager เป็นหน่วยงานอิสระจาก ปตท. ยังไม่ แล้วเสร็จ ให้ Pool Manager ดำเนินการแบ่งแยกขอบเขตงานและส่วนงานที่ชัดเจน (Ring Fenced) ไปพลาง ก่อน โดยจัดทำกระบวนการแบ่งขอบเขตงานเสนอต่อ กกพ.

ประกาศ ณ วันที่.....พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเสมอใจ ศุขสุเมฆ)

ประธานกรรมการกำกับกิจการพลังงาน